
NATIONALE RAAD
VAN DE ORDE DER APOTHEKERS
JAARVERSLAG 2020

NATIONALE RAAD
VAN DE ORDE DER APOTHEKERS
JAARVERSLAG 2020

INHOUD

WOORD VAN DE VOORZITTERS	7
VOORWOORD	9
DEEL 1. ACTIVITEITEN VAN DE NATIONALE RAAD	10
I. Interne activiteiten	10
A. Zittingen van het Bureau/de Nationale Raad	10
B. Behandelde thema's in 2020	11
C. Werkgroepen	12
II. Activiteiten in het kader van nationale groepen en commissies.....	12
A. eHealth-platform.....	12
B. Werkgroep misbruik geneesmiddelen	13
C. BENZONET	13
D. Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle (DGEC) van het RIZIV	14
E. Koninklijk Instituut der Eliten van de Arbeid	14
III. Activiteiten in het kader van Europese en internationale organisaties.....	14
A. Pharmaceutical Group of the European Union (PGUE).....	14
B. EurHeCA.....	16
C. Conférence Internationale des Ordres de Pharmaciens Francophones (CIOPF)	16
D. Observatoire Franco-Belge de la Santé (OFBS).....	16
IV. Contacten met externe partners.....	17
VI. Activiteiten bij de universiteiten	19
DEEL 2. TUCHTACTIVITEIT	20
DEEL 3. ADMINISTRATIEVE DIRECTEURS	24
DEEL 4. JURIDISCHE DIENST	26
SLOTWOORD	32
OVER DE ORDE DER APOTHEKERS.....	33
I. De Nationale Raad	34
II. De tuchtorganen van de Orde.....	36

Gert Laekeman
Voorzitter Nederlandstalige Sectie

Carine De Vriese
Voorzitter Franstalige Sectie

WOORD VAN DE VOORZITTERS

'I have never been on a road to somewhere, I have been on a road', aldus de Ierse schrijver en dichter Samuel Becket (1906-1989). Vooraleer op dit citaat in te gaan, willen we al onze leden oprecht bedanken voor hun inzet in de eerste en tweede lijn. Het is telkens weer de belangen van de patiënt laten voorgaan, en dat in soms oncomfortabele omstandigheden. Dankzij deze inzet blijft de apotheker een stevig referentiepunt in de gezondheidszorg.

De wereld waarin we ons beroep uitoefenen, wijzigt in een duizelingwekkend tempo. Telkens wanneer we denken de juiste koers gevonden te hebben, doen er zich feiten voor die om een koerscorrectie vragen. De woorden van Samuel Beckett werken inspirerend. De illusie om ergens te arriveren, moet plaats maken voor het blijvend onderweg zijn.

In 2020 kregen we een overdonderende les in nederigheid. Toen we in een situatie verzeilden van 'rien ne va plus', bleven onze leden in de officina en het ziekenhuis heldhaftig de continuïteit van de zorg verzekeren. Geen enkele maand leek op de vorige of de volgende. Deze inzet verdient ons grootste respect. Met de creativiteit eigen aan apothekers werd aandacht gevraagd om kwalitatief hoogstaande zorg structureel te verankeren in de rol die de apotheker vervult als professionele gezondheidswerker.

De Orde is ook onderweg en vraagt tijdens die lange reis aandacht voor de meerwaarde van apotheker in de zorg. Kwaliteitsvolle zorg vraagt een toegewijd nabij zijn om op een verantwoorde manier tijd te verliezen voor de patiënt. Kwaliteit primeert hierbij boven kwantiteit. De Orde vroeg al in 2016 aandacht voor bezoldiging van zorgprestaties, zoals dat het geval is voor andere zorgverstrekkers. En ja, er komen schuchtere pogingen om aan die vraag te voldoen mede door inzet van de beroepsverenigingen.

Accent leggen op kwalitatief hoogstaande zorg door de apotheker vraagt durf. De Orde heeft het voorbije jaar weer een intensief parcours achter de rug. Dat parcours liep over juridische bergpassen, kende dreiging met alpenhoge boetes, regen en zonneschijn tijdens diverse onderhandelingen in de sector en nauwgezet afwegen van wat kon gecommuniceerd worden. En de tocht gaat verder. De Orde blijft zich inzetten voor het harmonieus welzijn van patiënt en apotheker. Na tweemaal een ronde van België gereden te hebben eind 2019 om de vernieuwde deontologische code en de beslisboom voor te stellen, werd een vernieuwde disciplinaire omgeving werkelijkheid op 1 januari 2020. Intense besprekingen gingen vooraf aan de herziening van de plichtenleer. We scheppen ruimte voor publiciteit binnen redelijke grenzen. Publicatie van disciplinaire casuïstiek moet bijdragen tot de nodige transparantie. De gecommuniceerde code naast de deontologische regels is een nieuw gegeven. Ze getuigt van continue denkoefeningen met de nodige dynamiek en wendbaarheid. We geven meer vrijheid in het ondernemen en dus ook meer verantwoordelijkheid aan onze leden om de toekomst van het apothekersberoep te bepalen.

De Orde werkt mee aan initiatieven voor het optimaliseren van de gezondheidszorg. In het zoeken naar een oplossing voor het overmatig gebruik van opioïden, werkt de Orde samen met onder andere RIZIV, FOD Volksgezondheid en de Orde der Artsen. Ook de ziekenhuissector zal betrokken worden. Uit de besprekingen blijkt dat sanctioneren en reglementeren niet leidt tot een duurzame oplossing. Technologische hulpmiddelen en de onmisbare interdisciplinaire professionele zorg zijn fundamenten. Hierbij mag niet voorbijgegaan worden aan de sociale omgeving van de patiënt en zijn arbeids- en leefomstandigheden.

Apothekers zijn professionele gezondheidswerkers, maar blijven ook mensen met verzuchtingen en noden. De Orde der Apothekers initieerde in 2020 de gedachte om naast 'Arts in nood' ook een project te ondersteunen voor apothekers in nood. Aanpak van de problematiek van overmatig gebruik van geneesmiddelen en apotheker in nood worden verder uitgewerkt in 2021.

Langs deze weg tenslotte een warm dankjewel aan de ploeg medewerkers waarvan we voorzitters mogen zijn. We kunnen 100% rekenen op een trouwe inzet van elkeen, zowel in Brussel als in de periferie. De Orde telt meer dan 200 stevige krachten. Het jaarverslag informeert ons over wat zij hebben verwezenlijkt het voorbije jaar. Wanneer we hierbij de energie van onze meer dan 13.000 leden voegen, blijft de Orde der Apothekers een respectabele partner in de gezondheidszorg.

VOORWOORD

2020... een jaar dat zeker in de annalen zal blijven. De **sanitaire crisis samen met de pandemie van het coronavirus SARS-CoV-2** die eind 2019 is begonnen maar in België pas echt is losgebroken in maart 2020, heeft alle sectoren van de maatschappij en alle lagen van de bevolking beïnvloed.

De apothekers hebben als professionele gezondheidszorgbeoefenaars in officina's en in ziekenhuizen vanaf het begin het hoofd moeten bieden aan de crisis. Ze waren vanaf het eerste ogenblik aanwezig bij hun patiënten in hun belang maar ook in het belang van de volksgezondheid in het algemeen. Ze blijven trouwens hun ervaring, toewijding, professionalisme en inventiviteit ter beschikking stellen van zoveel mogelijk patiënten.

In deze bijzondere en delicate context heeft de Nationale Raad van de Orde der Apothekers waar hij kon, geprobeerd om zijn leden tijdens het afgelopen jaar te ondersteunen, met respect voor zijn **opdracht van algemeen belang ter bescherming van de volksgezondheid**. Hij werd zelf ook geïmpacteerd door de sanitaire crisis en heeft middelen moeten vinden om efficiënt verder te kunnen functioneren.

Dit jaarverslag heeft tot doel de activiteiten van de Nationale Raad in 2020 voor te stellen (**Deel 1**), alsook de activiteiten van de twee diensten die de dagelijkse werking ervan verzekeren: de administratieve directeurs (**Deel 3**) en de juridische dienst (**Deel 4**). Zoals vorige jaren, wordt de tuchtactiviteit ook voorgesteld aan de hand van statistieken (**Deel 2**). Ook al valt deze activiteit niet binnen de bevoegdheid van de Nationale Raad, ze berust toch hoofdzakelijk op de deontologische principes die hij vaststelt.

Een bijzonder jaar vraagt een bijzonder jaarverslag: in deze 2020 editie van het jaarverslag wordt de algemene structuur van vorige jaren bewaard maar werd er besloten om de algemene passages met uitleg over de rol van de Orde en haar organen, de bevoegdheden en de samenstelling van verschillende partnerinstellingen, enz. niet meer terug op te nemen. Een nieuwe rubriek "Over de Orde der Apothekers" werd op het einde van het jaarverslag toegevoegd.

DEEL 1. ACTIVITEITEN VAN DE NATIONALE RAAD

I. Interne activiteiten

Ondanks de Covid-pandemie die in ons land uitbrak, heeft de Nationale Raad continu verder gewerkt. De maatregelen opgelegd door de overheid werden hierbij maximaal gerespecteerd. Slechts 1 zitting van de Nationale Raad werd geannuleerd, namelijk deze van maart.

We ontdekten hierbij een nieuwe manier van "op afstand" vergaderen. Efficiënter maar moeilijker qua

interactie en persoonlijke betrokkenheid op elk niveau. Een wijze van vergaderen die in de toekomst wellicht niet meer weg te denken zal zijn.

Aan de vergaderingen van het Bureau nemen voorzitters, ondervoorzitters, secretarissen en magistraat-assessoren van de Nationale Raad deel, samen met de juristen en de directeurs.

A. Zittingen van het Bureau/de Nationale Raad

Aantal vergaderingen in 2020

Bureau: 10

- 09/01 - 06/02 - 12/03: vergaderingen op de zetel van de Orde
- 09/04 - 14/05 - 09/06 - 10/09 - 08/10 - 12/11 - 08/12: al deze zittingen vonden plaats vanop afstand via digitale platformen "Zoom" en "Teams"

Raad: 9

- 23/01 - 20/02: vergaderingen op de zetel van de Orde
- 23/03: zitting werd geannuleerd wegens Covid-pandemie en de daaraan gelinkte maatregelen genomen door de overheid
- 23/04 - 28/05 - 18/06 - 24/09: al deze zittingen vonden plaats vanop afstand via digitale platformen "Zoom" en "Teams"
- 22/10: vergadering in het Thon hotel te Brussel - verkiezing nieuwe voorzitters (zie hieronder)
- 26/11 - 17/12: zittingen via digitaal platform

Vorbereidend overleg per sectie: 9

De rekeningen en de jaarlijkse balans, die door de directeurs en de boekhouder worden voorbereid, werden voorgesteld en goedgekeurd tijdens de zitting van de Nationale Raad in april na de verificatie ervan door de rekencommissarissen (één per afdeling van de Nationale Raad, geloot onder de leden die geen deel uitmaken van het Bureau).

2020 :

nieuwe
vertegenwoordigers van
de Universiteiten en
nieuwe voorzitters voor
de Nationale Raad

In 2020 werden de vertegenwoordigers van de Universiteiten in de Nationale Raad opnieuw benoemd bij Koninklijk Besluit en dit voor een periode van 6 jaar.

We verwelkomden de nieuwe effectieve leden op de zitting van de Nationale Raad van 22/10.

- VUB : prof. E. Tommelein
- UGent : prof. D. Deforce
- KULeuven : prof. G. Laekeman
- UAntwerpen : prof. L. Pieters (uitgenodigd)
- ULB : prof. C. De Vriese
- ULiège : prof. G. Philippe
- UCLouvain : prof. N. Dujardin

Op diezelfde zitting werden de voorzitters (her)verkozen:

- Voor de Nederlandstalige sectie: voorzitter prof. G. Laekeman
- Voor de Franstalige sectie: voorzitter prof. C. De Vriese

B. Behandelde thema's in 2020

- Het belangrijkste item in 2020 was de uitbraak van het Coronavirus en de daarbij noodzakelijke ondersteuning van onze leden apothekers bij het opvolgen van nieuwe reglementeringen die hiermee gepaard gingen (zie Tabel 1).
- Ontwikkelen van een online-tool op de website van de Orde voor de inschrijving van pas afgestudeerden om de coronamaatregelen te kunnen respecteren
- De rechtszaak voor de Belgische Mededingingsautoriteit – Marktenhof
- Deontologische code – gecommenterde code – beslissingsboom
- Problematiek rond het geneesmiddelenmisbruik
- Onbeschikbaarheid van geneesmiddelen
- Dossier GDPR
- Emotionele ondersteuning van de apotheker
- Publicatie tuchtbeslissingen
- Omzetting proportionaliteitsrichtlijn – contact kabinet
- Federale Adviesraad voor Apothekers
- Ontslagnames en benoemingen van magistraat-assessoren in de Provinciale Raden

Tabel 1. Communicaties gepubliceerd op de website van de Orde in 2020 in verband met Covid-19

Titel	Datum
Communicatie in het kader van de uitbraak van het coronavirus (link naar de site)	05/03/2020
Coronavirus (COVID-19) – Strategische stock – Bepaalde geneesmiddelen in quarantaine met onmiddellijke ingang (link naar de site)	17/03/2020
Antibiotica en Corona infecties (link naar de site)	18/03/2020
Belangrijke mededeling in verband met de Corona epidemie (link naar de site)	18/03/2020
Bericht van de Federale Overheidsdienst Financiën betreffende de productie van ontsmettingsmiddelen door de apothekers (link naar de site)	18/03/2020
Coronavirus (COVID-19) – Strategische stock – Contingentering van paracetamol met onmiddellijke ingang (link naar de site)	19/03/2020
Tekort aan mondklappers (link naar de site)	20/03/2020
Apothekers als vrijwilligers: mogelijkheid om zich tijdelijk in te schrijven bij de Orde der Apothekers (link naar de site)	23/03/2020
De Nationale Raad van de Orde van Apothekers houdt eraan publiekelijk zijn steun te betuigen aan zijn leden (link naar de site)	02/04/2020
Apothekers als vrijwilligers: kennisgeving van uw beschikbaarheid (link naar de site)	09/04/2020
PERSMELDING – Reactie op het artikel van Test-Aankoop met betrekking tot prijzen van mondklappers, handschoenen en handgels in de apotheek (link naar de site)	21/04/2020
Afwijking van het beroepsgeheim in het kader van de COVID-19 gezondheidscrisis (link naar de site)	10/07/2020

C. Werkgroepen

Onder de interne activiteiten van de Nationale Raad, vallen ook de werkzaamheden van de werkgroep "Hervorming Code" die actief is gebleven in 2020 ongeacht een onderbreking tijdens de eerste lock-down. De Code van farmaceutische plichtenleer wordt nu immers aangevuld met een commentaar, waarvan nog veel delen moesten geschreven worden. Eind 2020, na 6 vergaderingen, werden de commentaren aangaande de inleiding en de 16 eerste artikels van de Code (de essentiële regels van het beroep), de artikels betreffende de problematiek van collusie (art. 53, 60 en 76), alsook de artikels inzake de thematieken van de apotheker en de apotheek of het leefmilieu (art. 77-88) goedgekeurd door de Nationale Raad. Daarna volgde de publicatie op de website.

WIST U DAT?

De Code van farmaceutische plichtenleer wordt aangevuld met een gecommuniceerde Code. Dit evolutief instrument, dat geen bindende kracht heeft, heeft tot doel de betekenis en de interpretatie van de deontologische regels te verduidelijken aan de hand van o.a. nuttige verwijzingen of voorbeelden uit de tuchtrechtspraak.

De gecommuniceerde Code van farmaceutische plichtenleer kan opgeladen worden op de website van de Orde der Apothekers.

II. Activiteiten in het kader van nationale groepen en commissies

A. eHealth-platform

Het eHealth-platform heeft de missie om een goed georganiseerde, onderlinge elektronische dienstverlening en informatie-uitwisseling te bevorderen en te ondersteunen tussen alle actoren in de gezondheidszorg. De Orde der Apothekers is lid van het Beheerscomité met raadgevende stem.

7 vergaderingen van het Beheerscomité in 2020

Afgevaardigden van de Nationale Raad:
1 directeur

Voornaamste elementen voor 2020:

- Planning van de aangeboden diensten
- Lancering van de App "Coronalert" voor contact tracing
- Specificaties voor software van zorgverstrekkers
- Beveiliging data: technisch
- Algemene punten inzake beheer van het platform op vlak van personeel, financiën, enz.

B. Werkgroep misbruik geneesmiddelen

Geconfronteerd met de problematiek van het misbruik en/of de overconsumptie van geneesmiddelen werd binnen de Nationale Raad van de Orde der Apothekers, in samenspraak met de Orde der Artsen een werkgroep opgericht als reflectiegroep om verschillende concrete middelen ter beschikking te stellen van gezondheidsbeoefenaars om hen te begeleiden bij het nemen van beslissingen.

3 vergaderingen in 2020

Afgevaardigden van de Nationale Raad:

1 voorzitter, 1 directeur, 3 leden van de Nationale Raad, 1 juriste

Voornaamste elementen voor 2020:

- Redactie van een zorgovereenkomst tussen arts-apotheker-patiënt over het gebruik van opioïden bij chronische pijn
- Discussies over een gemeenschappelijke gedragslijn die artsen en apothekers moeten volgen in geval van vermoedelijk of bewezen geneesmiddelenmisbruik
- Voorbereidende vergadering met de werkgroep opioïden van de FOD Volksgezondheid; voorstelling van het opioïdenactieplan 2021-2024 dat het correct voorschrijven, gebruik en afleveren van opioïde medicatie in het kader van de pijnbehandeling wil bevorderen; bespreking van de rol van het zorgakkoord in het kader van het actieplan

C. BENZONET

BENZONET is een onderzoeksproject dat door BELSPO (Federaal Wetenschapsbeleid) werd gelanceerd om te begrijpen hoe reguliere gebruikers hun langdurig drugsgebruik ervaren, het huidige normatieve discours over benzodiazepinegebruik te onderzoeken en online middelen te onderzoeken die bijdragen tot de stopzetting van het benzodiazepinegebruik. De Orde der Apothekers neemt deel aan het toezichtcomité van het project.

1 vergadering en 2020

Afgevaardigden van de Nationale Raad:

1 directeur

Voornaamste elementen voor 2020:

- Voorstelling van de onbewerkte resultaten van de enquête
- Discussie over de methodologie die moet worden gevolgd om het eindverslag op te stellen en aanbevelingen te doen

D. Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle (DGEC) van het RIZIV

De DGEC is één van de kerndiensten van het RIZIV (<https://www.inami.fgov.be/nl/riziv/structure/Paginas/dienst-geneeskundige-evaluatie-controle.aspx>). Deze dienst wordt bestuurd door een Comité waarin de Orde der Apothekers wordt vertegenwoordigd.

5 vergaderingen binnen het RIZIV voor de DGEC in 2020

Afgevaardigden van de Nationale Raad:

1 secretaris

Voornaamste elementen voor 2020:

- Procedure dossiers apothekers
- Terreinstudie omalizunab – belang begeleidingsgesprekken
- Fraude bij aanrekenen materiaal (2017-2018)
- Evaluatie van 5 topics binnen de klinische biologie
- Nationale Raad voor Kwaliteitspromotie (NRKP): *quid* vertegenwoordiging apothekers?

E. Koninklijk Instituut der Eliten van de Arbeid

Het Koninklijk Instituut der Eliten van de Arbeid staat in voor de toekenning van titels per sector als waardering voor uitstekend uitgevoerde professionele activiteiten (<https://iret-kiea.be/?lang=nl>).

Startvergadering: 24/11/2020

Afgevaardigden van de Nationale Raad:

2 directeurs

Voornaamste elementen voor 2020:

Bepaling van de procedure voor de selectie van laureaten van het beroep binnen de farmaceutische sector

III. Activiteiten in het kader van Europese en internationale organisaties

A. Pharmaceutical Group of the European Union (PGEU)

PGEU vertegenwoordigt het standpunt van de officina-apotheek op het niveau van de EU. Haar voornaamste doel is "de rol van de officina-apotheker als gezondheidszorgberoeper te promoten, ervoor te zorgen dat de apotheker aldus erkend wordt op alle niveaus en de gezondheid van de burger van de Europese Unie te helpen beschermen". Hiervoor brengt PGEU de nationale beroepsverenigingen en ordes van officina-apothekers van 32 Europese lidstaten samen. Er zijn momenteel 26 gewone leden en 6 waarnemende leden (zie de website <https://www.pgeu.eu>).

Binnen PGEU zijn er verschillende werkgroepen, waaronder de Advisory Working Group ("AWG") en de European Pharmacists Professional Forum ("EPPF"). De werkgroep AWG is het belangrijkste discussieforum van de vereniging en behandelt verschillende politieke dossiers. In de werkgroep EPPF worden enkel beroepsgerelateerde vragen besproken.

Vergaderingen in 2020:

- 2 algemene vergaderingen: 17/06/2020 (online), 19/11/2020 (online). Het symposium met als thema "Towards integration, inclusion and cohesion in Europe: the role of pharmacies" werd geannuleerd omwille van de Covid-19 pandemie.
- 9 vergaderingen van de AWG: 15/01/2020 (Brussel), 12/02/2020 (Brussel), 11/03/2020 (online), 22/04/2020 (online), 13/05/2020 (online), 08/07/2020 (online), 09/09/2020 (online), 14/10/2020 (online), 08/12/2020 (online)
- 3 vergaderingen van de EPPF: 11/02/2020 (Brussel), 12/05/2020 (online), 13/10/2020 (online)

Vertegenwoordigers van de Nationale Raad:

- in de algemene vergaderingen: 1 ondervoorzitter, 1 secretaris en 1 juriste
- in de AWG: 1 juriste
- in de EPPF: 1 ondervoorzitter en 1 secretaris

Voornaamste dossiers voor de AWG in 2020:

- Authenticatie van geneesmiddelen
- Studie PGEU in samenwerking met het Institute for evidence-based health (ISBE) inzake de meerwaarde van farmaceutische diensten in Europa
- Geneesmiddelentekorten: interne enquête, overzicht van wettelijke oplossingen in Europa om geneesmiddelentekorten te bestrijden
- Farmaceutische producten in het milieu: Europese strategie
- Online-apotheken: interne nota over de digitalisering en de online-apotheken
- Richtlijn "beroepskwalificaties": uniformisering studies farmacie, gemeenschappelijke verklaring EAAP, EIPG, EPSA en PGEU, enquête EPSA over de studieprogramma's in Europa
- Grensoverschrijdende erkenning van voorschriften
- Brexit: onderhandelingen over het toekomstig partnership tussen de EU en de UK

- EU4Health: standpunt PGEU, amendementen PGEU aangaande het verslag van het EP over EU4Health
- Algemene Verordening Gegevensbescherming: bescherming gezondheidsgegevens – Europees overzicht
- Digital Services Act: position paper PGEU, antwoord PGEU op de consultatie over de Digital Services Act
- Verordening medische hulpmiddelen: implementering
- Europese verkiezingen: vorming nieuwe EC en zijn programma voor 2020
- Verordening diergeneeskundige geneesmiddelen: logo voor de internetverkoop van diergeneeskundige geneesmiddelen
- Richtlijn Proportionaliteitstest: stand van zaken van de omzetting van de Richtlijn op nationaal niveau
- Artificiële intelligentie en European Data Strategy: White Paper over de artificiële intelligentie van de EC, voorstel gemeenschappelijke Europese health data space

Voornaamste dossiers voor de EPPF in 2020:

- Covid-19: impact Covid-19 op de officinale praktijk
- Farmaceutische producten in het milieu: interne nota over de beste praktijken
- Geneesmiddelentekorten: stand van zaken en studie van mogelijke oplossingen
- Vaccinatie: Coalition for Vaccination project towards pharmacists
- Herziening Richtlijn "beroepskwalificaties": uniformisering van de apotheekstudies
- Elektronische informatie over geneesmiddelen
- Kanker: Beating Cancer Plan van de EC, redactie van een position paper
- Antimicrobiële resistentie: enquête ECDC over de kennis, houding en attitudes van de gezondheidswerkers inzake antimicrobiële resistentie - analyse en redactie van een position paper

B. EurHeCA

EurHeCA is een forum van uitwisseling en het delen van informatie tussen overheden bevoegd voor gezondheidszorgbeoefenaars in Europa, om deze beroepen te ondersteunen in het belang van de patiënten en de kwaliteit van de zorg (<https://www.eurheca.eu/en/>).

2 algemene vergaderingen in 2020:
20/02/2020 (Brussel); 01/12/2020 (online)

Afgevaardigden van de Nationale Raad:
1 voorzitter, 1 directeur, 1 juriste

Voornaamste elementen voor 2020:

- Toelating van de Franse nationale Orde van verpleegkundigen en de Poolse Orde van kinesitherapeuten als gewone leden van de vereniging
- Opvolging van de Europese actualiteit in het bijzonder met betrekking tot de richtlijn betreffende de beroepskwalificaties
- Herhaling van het standpunt van EurHeCA inzake de mobiliteit van de gezondheidszorgbeoefenaars en de kwaliteit van de zorg voor de patiënten (position paper en samenwerking met FEDCAR - Federation of European Dental Competent Authorities and Regulator)
- Gedachtewisseling met betrekking tot de nationale sanitaire situatie gelinkt met de pandemie van Covid-19 van elk lid en de initiatieven van de regeringen betreffende de gezondheidszorgbeoefenaars in dat verband

C. Conférence Internationale des Ordres de Pharmaciens Francophones (CIOPF)

De CIOPF wil "een belangrijke plaats voor uitwisselingen en debatten inzake de farmaceutische beroepsuitoefening" zijn in de Franstalige gemeenschap (<http://www.ciopf.org/>).

De algemene vergadering van 17/03/2020 werd afgelast wegens maatregelen ten gevolge van de COVID-19-pandemie. De dag van de "Ordre National des Pharmaciens de France", die gewoonlijk tegelijkertijd wordt gehouden, werd ook geannuleerd.

D. Observatoire Franco-Belge de la Santé (OFBS)

Het OFBS is een organisatie die de ontwikkeling van grensoverschrijdende zorgverlening en van een Frans-Belgische medische samenwerking tot doel heeft (<https://www.ofbs.org/>).

1 algemene vergadering op 11/09/2020 (online); 1 grensoverschrijdend forum op 15/10/2020 (online)

Afgevaardigde van de Nationale Raad:
1 directeur

Voornaamste elementen voor 2020:

- Stand van zaken van het InTerESanT- en INTERREG-project dat het Europese programma voor territoriale samenwerking Frankrijk-Wallonië-Vlaanderen centraliseert en dat tot doel heeft de gezamenlijke bevoegdheden te associëren
- Beheer van de COVID-19-crisis: meerwaarde van en belemmeringen voor grensoverschrijdende samenwerking, gevolgen van de crisis voor de toegang tot grensoverschrijdende zorg en institutionele samenwerking in noodsituaties
- Evolutie van praktijken in tijden van crisis; opsporing, tracing en opkomst van teleconsulten
- Acties van de Europese Commissie tijdens de COVID-19-crisis en Europese perspectieven voor grensoverschrijdende samenwerking op gezondheidsgebied

IV. Contacten met externe partners

De Nationale Raad van de Orde der Apothekers onderhoudt regelmatige contacten met verschillende externe nationale, alsook buitenlandse partners. De thema's die tijdens deze vergaderingen worden behandeld, zijn vaak gelinkt met de actualiteit in de apothekesector. Zie een synthetisch overzicht ervan in de volgende tabel. Ondanks de sanitaire actualiteit werd de activiteit van de Nationale Raad op dit vlak behouden dankzij tools die vergaderingen op afstand toelaten.

Tabel 2. Vergaderingen van vertegenwoordigers van de Nationale Raad met externe partners in 2020

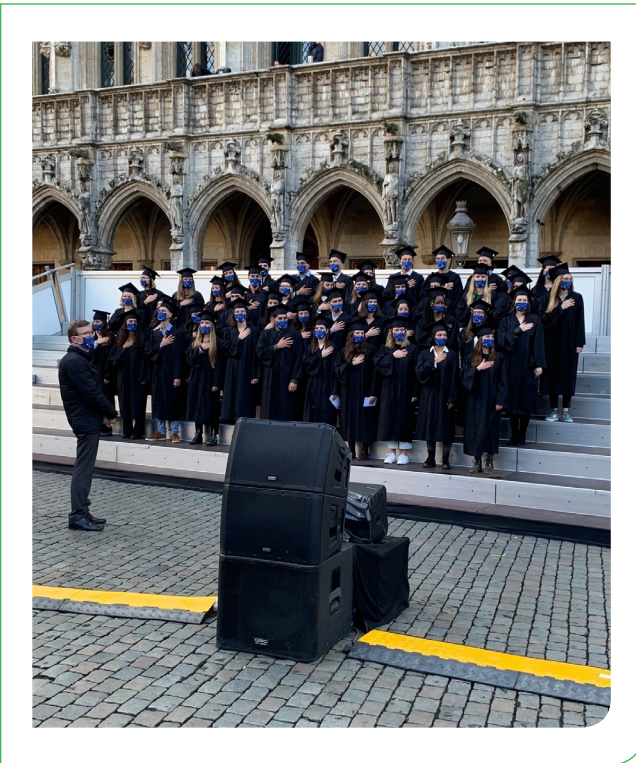
Gespreks-partner(s)	Vertegenwoordiger(s) Nationale Raad	Thema's	Datum
Apotheek Dirk Broeckx	2 Directeurs Voorzitter Secretaris	Apotheek van de toekomst	10/01/2020
DVIT	2 Directeurs	PC-Tablets Nationale Raad	24/01/2020
Office team	2 Directeurs	Aanwerving interim PR Waals-Brabant	24/01/2020
Kabinet Volksgezondheid	2 Voorzitters Directeur Juriste Magistraat Ondervoorzitter Secretaris Lid Nationale Raad	Overleg rol en bevoegdheid van de Orde	13/02/2020
Test-Aankoop	Voorzitter 2 Directeurs Juriste Lid Nationale Raad Gastprofessor	Enquête zelftests	18/02/2020
NGO Licht van de wereld	Directeur Juriste	Presentatie van de organisatie	24/02/2020
Mter Jérémie Doornaert	2 Directeurs Juriste	Vraag naar samenwerking	26/02/2020
Statbel	2 Directeurs	Dossier GDPR	27/02/2020
Offimex	2 Directeur	Voorstelling Statbel	09/03/2020
ECAD - Pharpro	Directeur	Vernieuwing printers en contract	19/03/2020 (op afstand)
DPO – Audrey Van Scharen	Directeur Juriste	Synchronisatie data FOD/Orde	06/05/2020
Office team	Directeur	Dossier GDPR	25/05/2020
Orde van architecten	Directeur 2 Juristen	Aanwerving secretaresse PR Vlaams-Brabant	04/06/2020
VZW Permanente vorming	2 Voorzitters 2 Directeurs	Algemene vergadering	08/06/2020 (op afstand)

Petra De Sutter	Directeur Voorzitter Juriste Lid Nationale Raad	Overleg rol en bevoegdheden van de Orde Visie van het Europees Parlement	15/06/2020 (op afstand)
Incerta	Directeur	Synchronisatie data FOD/Orde	16/06/2020 (op afstand)
Kantoor Cambier	2 Directeurs 2 Juristen	Bespreking	25/06/2020
Orde der Artsen	Voorzitter Directeur Juriste	Publicatie van de beslissingen van de tuchtorganen van de Orde der Artsen	29/06/2020
UniWeb	2 Directeurs 2 Juristen	Demonstratie MDRM	08/07/2020
Bright Plus	Directeur	Aanwerving secretaresse PR Vlaams-Brabant	09/07/2020 (op afstand)
Kabinet Volksgezondheid	Voorzitter Directeur	Proportionaliteitsrichtlijn	13/07/2020
UniWeb	2 Directeurs Juriste	Demonstratie Pharpro	12/08/2020
APB	Voorzitter Directeur Juriste	Thuislevering	19/08/2020
Mter Jérémie Doornaert	Directeur Juriste	Dossier GDPR	20/08/2020 (op afstand)
UniWeb	2 Directeurs 2 Juristen	Voorstel wijziging van softwareleverancier	09/09/2020
DPO – Audrey Van Scharen	Juriste	Dossier GDPR	25/09/2020
Partena	2 Directeurs	Telewerk CAO nr. 149	07/10/2020 (op afstand)
UniWeb	2 Directeurs 2 Juristen	Overleg m.b.t. PRM	14/10/2020 (op afstand)
UniWeb	2 Directeurs 2 Juristen	Overleg m.b.t. PRM	04/11/2020 (op afstand)
Orde der Artsen	Voorzitter Directeur	Presentatie "Arts in nood"	17/11/2020 (op afstand)
Institut Royal des Élités du Travail	Directeur Lid Nationale Raad	Laureaat van de arbeid binnen de farmaceutische sector	24/11/2020 (op afstand)
UniWeb	2 Directeurs 2 Juristes	Overleg m.b.t. PRM	25/11/2020 (op afstand)
UniWeb	2 Directeurs 2 Juristen	Overleg m.b.t. PRM	30/11/2020 (op afstand)
UniWeb	2 Directeurs 2 Juristen	Overleg m.b.t. PRM	04/12/2020 (op afstand)
UniWeb	2 Directeurs 2 Juristen	Overleg m.b.t. PRM	09/12/2020 (op afstand)

V. Activiteiten bij de universiteiten

Bij de Nederlandstalige universiteiten werd geen enkele proclamatieplechtigheid gehouden omwille van de strenge coronamaatregelen opgelegd door de overheid.

Aan Franstalige zijde organiseerde alleen de Université libre de Bruxelles een ceremonie voor pas afgestudeerden. Het vond plaats op 01/10/2020, dankzij de medewerking van de stad Brussel, die de Grote Markt van Brussel ter beschikking stelde van de ULB en de VUB voor de faculteiten die een proclamatie wensten te organiseren. De voorzitter en de directeur van de Franstalige sectie waren aanwezig.

De deontologische sessies in de Nederlandstalige universiteiten gingen tot en met februari door op de campus. Nadien werden deze georganiseerd via een digitaal platform.

- VUB : 31/01/2020 en 18/12/2020
- KULeuven : 14/02/2020
- UGent : 08/05/2020
- UAntwerpen : 11/12/2020

Hetzelfde gold voor de Franstalige universiteiten, behalve voor de sessie aan de UCL, waar de helft van de studenten in de zaal aanwezig was en de andere helft via een digitaal platform.

- ULiège : 13/01/2020
- UCLouvain : 29/09/2020
- ULB : 05/10/2020 en 12/10/2020

Sinds het academisch jaar 2019-2020 organiseert de faculteit farmaceutische wetenschappen van de Universiteit van Luik een certificaat in apotheekmanagement. Een directeur en een juriste van de Orde nemen deel door 2 sessies van 3 uur te geven. Het thema is 'deontologie toegepast op communicatie'.

De sessies hebben plaatsgevonden op 19/05/2020 en 26/05/2020 via een digitaal platform.

DEEL 2. TUCHTACTIVITEIT

De Provinciale Raden, de Raad van Beroep en de Conseil d'appel, zijnde de instellingen die de gerechtelijke tuchtmacht uitoefenen binnen de Orde, hebben ook hun werkwijze moeten aanpassen in functie van de evolutie van de sanitaire situatie in België en de door de regering aangenomen maatregelen. Bepaalde raden zijn erin geslaagd om vlug vergaderingen op afstand via videoconferentie te houden. Bij anderen daarentegen heeft het iets langer geduurd. Wanneer fysieke vergaderingen toegelaten waren, hebben verschillende raden vergaderd in andere lokalen dan de gewoonlijke om de toepasselijke sanitaire maatregelen na te leven.

In ieder geval gebeurden alle stappen van de tuchtprocedure tijdens dewelke de betrokken apotheker moet verschijnen altijd fysiek om zo goed mogelijk de naleving van de vereisten van een eerlijk proces te verzekeren.

Ondanks de moeilijkheden blijft de tuchtactiviteit in 2020 in vergelijkbare proporties met die van 2019, zoals aangetoond door de statistieken hierna.

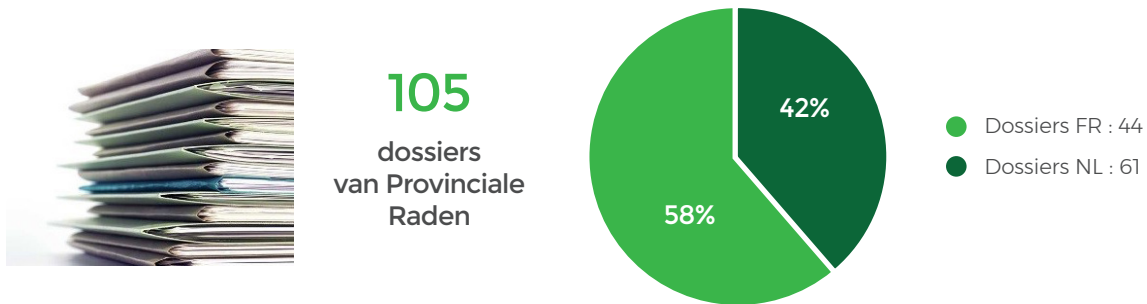
Na enkele activiteitspieken in 2014, 2015 en 2018 is het aantal nieuwe door de Provinciale Raden behandelde tuchtdossiers in 2020 genormaliseerd en teruggevallen op het niveau sinds 2012. Net zoals de laatste jaren ligt het aantal dossiers die werden ingediend bij de Nederlandstalige Raden iets hoger dan de bij de Franstalige Raden ingediende dossiers.

In de meeste gevallen, zoals reeds het geval was in 2017, 2018 en 2019, hebben de dossiers in 2020 geleid tot een seponering. In geval van vervolging werden meestal "mineure" sancties (waarschuwingen of berispingen) uitgesproken.

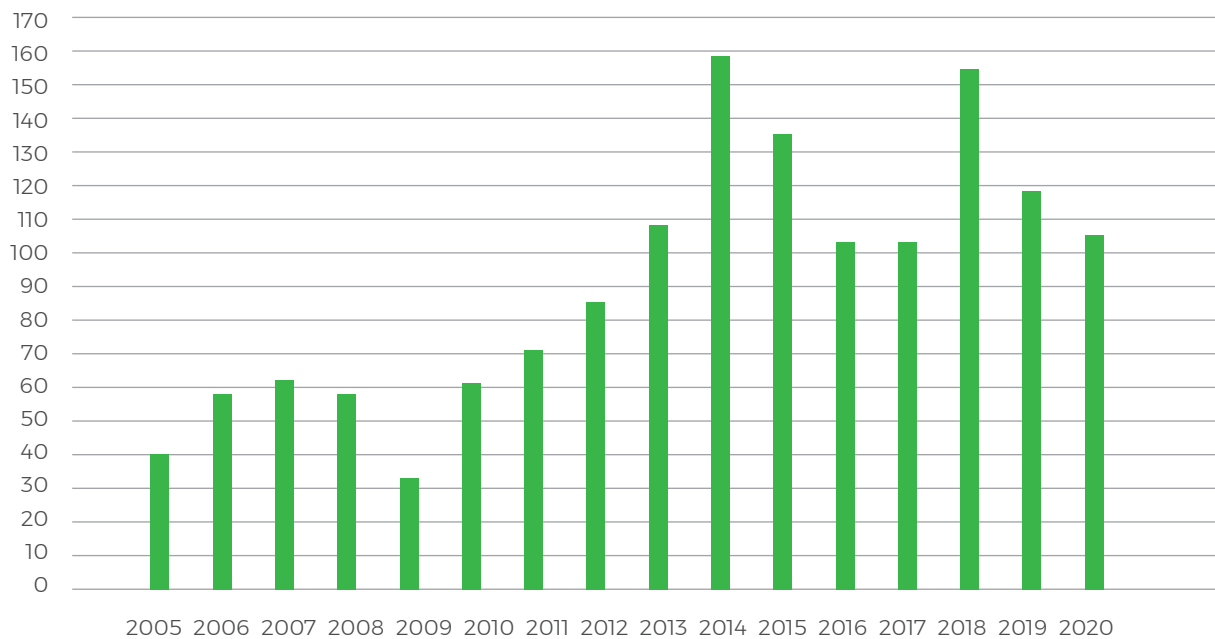
In 32 gevallen, meer dan het dubbel van deze in 2019, werd een beroep ingediend tegen de door de Provinciale Raden genomen beslissingen.

In 2020 werd geen activiteit waargenomen op het niveau van cassatie.

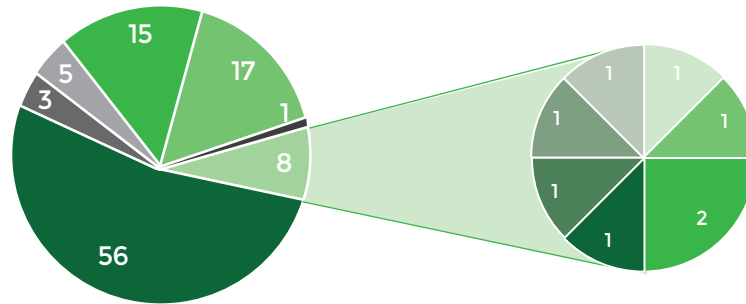
Figuur 1. Verdeling van tuchtdossiers van Provinciale Raden per taal in 2020

Figuur 2. Evolutie van het aantal tuchtdossiers van Provinciale Raden tussen 2005 en 2020

Figuu 3. Soort beslissingen genomen door de Provinciale Raden in 2020

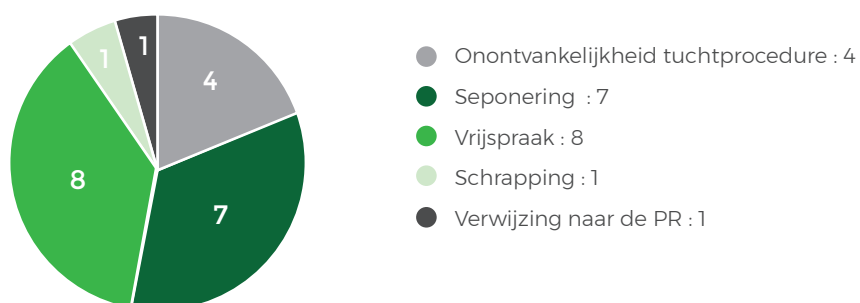

- Seponering : 56
- Buitenvolvoeringstelling : 3
- Vrijspraak : 5
- Waarschuwing : 15
- Berisping : 17
- Schrapping : 1

- Schorsing 1 dag : 2
- Schorsing 2 dagen : 1
- Schorsing 3 dagen : 1
- Schorsing 4 dagen : 1
- Schorsing 15 dagen : 1
- Schorsing 2 maanden : 1
- Schorsing 1 jaar : 1

Aantal nieuwe procedures in hoger beroep: 32

- Geïnitieerd door de Nationale Raad: 10
- Beslissingen van de Raad van Beroep/ Beslissingen van de Conseil d'appel: 9 (waarvan 3 na cassatie) / 12
- Lopende bij de Raad van Beroep/ Lopende bij de Conseil d'appel: 9 / 13

Figuur 4. Soort beslissingen genomen door de Raad van Beroep en de Conseil d'appel in 2020**CASSATIEPROCEDURES****Aantal arresten uitgesproken door het Hof van Cassatie in 2020:**

- Op beslissing van de Raad van Beroep: 0
- Op beslissing van de Conseil d'appel: 0

Aantal cassatieberoepen ingediend in 2020:

- Op beslissing van de Raad van Beroep: 0
- Op beslissing van de Conseil d'appel: 0

Aantal lopende cassatieprocedures in 2020:

- Op beslissing van de Raad van Beroep: 0
- Op beslissing van de Conseil d'appel: 0

DEEL 3. ADMINISTRATIEVE DIRECTEURS

De administratieve directeurs, één voor elke sectie, hebben het volledige beheer van de Orde der Apothekers als instituut tot taak. Dit deel geeft een overzicht daarvan.

• Administratief beheer

- Opvolging van de verslagen van de Provinciale Raden, van hun tuchtbeslissingen en van de tuchtrechtelijke sancties
- Opvolging van de beslissingen van de Raad van Beroep en van de Conseil d'appel
- Opvolging van de voorzieningen in Cassatie
- Supervisie en beheer van het administratief werk van de Provinciale Raden
- Beheer van de huurcontracten van de lokalen en van de verzekeringen
- Onderhandelingen met leveranciers
- Opvolging van de benoeming van de magistraten voor de verschillende Raden
- Opvolging van projecten (misbruik geneesmiddelen, emotionele ondersteuning van de apothekers...)
- ...

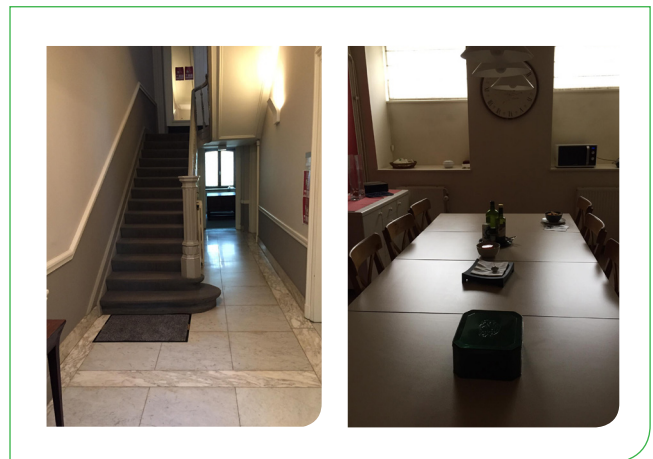
• Beheer van het materiaal

• Financieel beheer samen met de dienst boekhouding

• Beheer van het personeel

2020 was qua personeelsbeheer een uitzonderlijk jaar. Vanaf 13 maart werd de lockdown in België afgekondigd door het hoog aantal besmettingen en ziekenhuisopnames.

Voor het eerst in het lange bestaan van de Orde bleven de gebouwen leeg.

Een uitzonderlijke periode voor de mensen die bij de Orde werken. Thuiswerk werd de norm, een gegeven dat binnen de Orde tot zover onbekend was.

De nodige regelingen werden getroffen waardoor de zetel slechts gedurende 4 weken (half maart-half april) zonder permanentie bleef.

Tijdljn - personeel:

I : 1 januari -
12 maart

III : 8 juni -
12 oktober

II : 13 maart -
8 juni

IV : 12 oktober -
31 december

Periode I: kantoor

Periode II: thuiswerk is de norm

Periode III: Team A en Team B werken afwisselend een week thuis – een week op kantoor

Periode IV: volledig thuiswerk is opnieuw de norm

Tijdens deze vreemde periode namen we afscheid van de secretaresse van Antwerpen, na 42 jaar trouwe dienst, wegens pensioen. De secretaresse van Vlaams-Brabant verhuisde naar Antwerpen en voor Vlaams-Brabant werd in september een nieuwe kracht aangeworven.

De secretaresse van Limburg nam ontslag om voltijds in het onderwijs verder te gaan en werd eveneens vervangen door een nieuwe aanwerving.

• Gebouwen

In 2020: verfraaiingswerken en schilderwerken in de kelder, gang en refter; afwerking voorgevel en voordeur.

• Communicatie met de voorzitters en/of administratieve secretaresses van de Provinciale Raden

- Bezoek Provinciale Raad Limburg:
2 (aanwerving nieuwe secretaresse)
- Bezoek Provinciale Raad Antwerpen:
2 (afscheid secretaresse wegens pensioen)

De jaarlijkse bezoeken aan de andere secretariaten werden uitgesteld omwille van de geldende maatregelen wegens van het hoge aantal besmettingen door het Coronavirus.

Richtlijnen om veilig zittingen te laten doorgaan en mensen te ontvangen werden via email gecommuniceerd. Het nodige beschermingsmateriaal werd geleverd.

• Beheer van de informatica

Gezien de Orde alle beslissingen genomen door haar disciplinaire organen moet publiceren, hebben directeurs en juristen gezocht naar een softwarepakket waarmee op een vlotte en logische manier de beslissingen (geanonimiseerd) op de website van de Orde kunnen gepubliceerd worden, in eigen beheer. De bedoeling is dat alle apothekers, leden van de Orde, deze beslissingen kunnen consulteren. Op naar een grotere transparantie.

2020:

voorbereiding van
de lancering van een
nieuwe beheerssoftware
"PRM"

Samen met het feit dat de actuele beheerssoftware Pharpro de samenwerking met de Orde langzaam wou afbouwen, werd besloten over te stappen naar de beheerssoftware (PRM) van de firma Uniweb.

De eerste stappen, waaronder de conversie van de volledige databank, om over te gaan naar een volledige administratie via PRM werden gezet in december 2020.

DEEL 4. JURIDISCHE DIENST

De juridische dienst van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers is samengesteld uit twee juristen die elk parttime werken en de titel van bedrijfsjurist dragen. Zijn activiteit bestrijkt een breed scala missies. Een overzicht daarvan wordt hieronder gegeven.

• Beheer van de tuchtgeschillen

Analyse en samenvatting (met sleutelwoorden) van alle uitgesproken beslissingen, advies over de opportuniteit van een beroep, opvolging van de eventuele procedures, beheer van de contacten tussen alle betrokken partijen, anonimisering van de beslissingen met het oog op hun publicatie.

Vanaf oktober-november 2020 hebben de juristen samen met de directeurs gewerkt aan de ontwikkeling van de "disciplinaire" module van de nieuwe beheerssoftware van de Orde, PRM (zie [Deel 3](#), punt "Beheer informatica"). Het doel van de module is de opname en de publicatie van alle door de organen van de Orde genomen tuchtbeslissingen op de website te vergemakkelijken.

• Beheer van de geschillen van gemeen recht

Analyse van de procedurehandelingen, communicatie en samenwerking met de advocaten, informatie van de leden van de Nationale Raad, bijwonen van de zittingen...

In 2020 is de procedure die bij de Belgische Mededingingsautoriteit (BMA) door de groep MediCare-Market werd gestart, verder doorgegaan. Op 8 januari 2020 heeft het Marktenhof uitspraak gedaan en beslist dat het beroep van de Orde der Apothekers ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond was: volgens het Hof heeft de Orde een inbreuk op het mededingingsrecht begaan maar zij heeft de BMA gevraagd om het bedrag van de boete, dat illegaal te hoog werd geoordeeld, te herzien (zie in dat verband het communiqué van de Nationale Raad van 8 januari 2020, "[Het Marktenhof heeft uitspraak gedaan in de MediCare-Market zaak](#)", dat op de website van de Orde werd gepubliceerd). De BMA beraadt zich over de zaak. Er is nog geen uitspraak in 2020.

• Redactie van communicaties en interne nota's

Tijdens een groot deel van het jaar werden de communicaties op de website gereserveerd voor de sanitaire actualiteit (zie [Tabel 1](#) hierboven). De juridische dienst zag toe op de publicatie van enkele andere teksten (zie [Tabel 3](#)).

De juridische dienst bleef bovendien de leden van de Nationale Raad informeren tijdens de zittingen van het Bureau en de Raad door middel van interne nota's over verschillende actuele onderwerpen.

Tabel 3. Communicaties opgesteld door de juridische dienst en gepubliceerd op de website van de Orde in 2020

Titel	Datum
Checklist voor de opstart van een onlineapotheek (link naar de site)	19/02/2020
Webshops van apotheken en bescherming van persoonsgegevens (link naar de site)	11/06/2020
Automaten en de apotheek – Verduidelijking betreffende het gebruik van robots (link naar de site)	29/06/2020

- **Deelneming aan vergaderingen met externe gesprekpartners**

- **Tussenkomsten als spreker**

Deontologische sessies aan de universiteiten van Antwerpen, Brussel/Bruxelles, Gent, Leuven, Liège, Louvain en cursus in het kader van het universitaire certificaat in apotheekmanagement van de Universiteit van Luik (zie [Deel I](#), punt V).

- **Juridische waak en permanente vorming**

Gezien de verschillende lockdowns en het telewerk die werden opgelegd voor het grootste deel van het jaar 2020 hebben de organisatoren van juridische opleidingen hun aanbod aangepast door veel online-opleidingen aan te bieden. De juridische dienst heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt om zich zo goed mogelijk te informeren betreffende verschillende met de sanitaire crisis verbonden thematieken of betreffende de actualiteit van het recht in het algemeen.

Tabel 4. Colloquia en seminars waaraan de juridische dienst heeft deelgenomen in 2020

Organisator(en)	Titel	Datum
IJE - Practice Group Health	De gezondheidssector en het mededingingsrecht	10/01/2020
IJE + Van Olmen & Wynant	Legal entity management software: pitfalls and best practices for software onboarding	12/03/2020
IBJ-IJE	Webinar : Resilience in times of Covid-19 crisis	10/04/2020
IBJ-IJE et différents cabinets d'avocats	COVID-19 webinar	14/04/2020
IJE + Crowell & Moring	Webinar : Arbeidsrecht in tijden van het coronavirus	30/04/2020
IJE + Crowell & Moring	Webinar : What after the lockdown?	30/04/2020
IJE + Philippe & Partners	Drafting an arbitration clause - good practices and pitfalls	10/05/2020
IJE + NautaDutilh	Webinar : Cyberaanvallen, ethical hacking, incidenten: juridische strategie en aandachtspunten	12/05/2020
IJE + Autorité de protection des données	Webinar : Gegevensbeschermingsautoriteit	26/05/2020
IJE + Claey's & Engels	Webinar : De heropstart van uw onderneming na de lockdown-fase	22/06/2020
IJE + Vialegis	Webinar : Legal industry in times of Corona and beyond	26/06/2020
IJE + Crowell & Moring	Webinar : Resolving disputes caused by the COVID-19 crisis	03/07/2020
IJE + Stibbe	Webinar : Invallen in bedrijven - Wat zijn uw rechten en plichten?	24/09/2020
Anthemis	Webinar : Constituez votre registre RGPD	28/09/2020
Larcier	Colloque en ligne : Le Code des sociétés et des associations (pour qui n'en a pas encore entendu parler)	12/10/2020
IJE + Crowell & Moring	Webinar : Copyright in the Digital Age	13/10/2020
IJE + Marlex	Webinar : Een reddingsboei voor ondernemingen in moeilijkheden	28/10/2020
IJE	Cours de suivi de déontologie 2020 (en ligne)	03/12/2020
IJE + Van Olmen & Wynant	Webinar : Employment Forum - FAQ Telewerk/Télétravail	15/12/2020

• Antwoord op juridische vragen

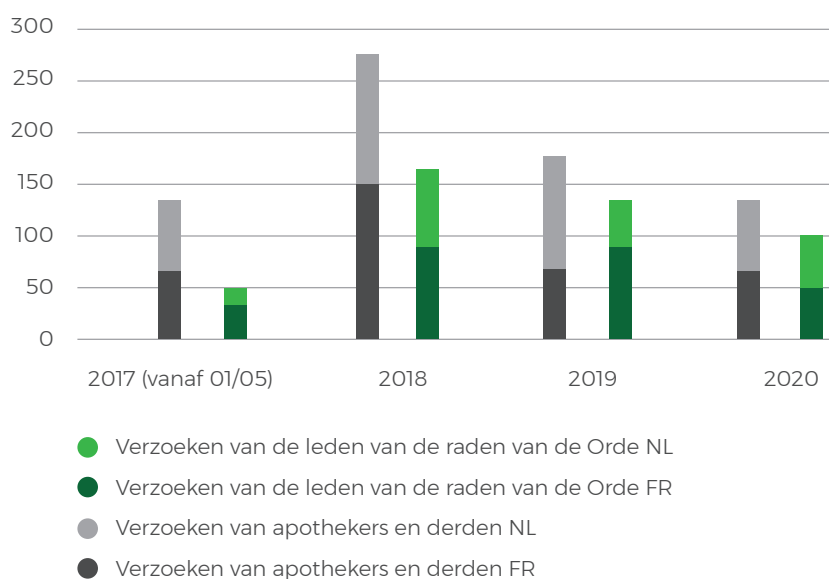
Sinds 1 mei 2017, met het doel om de aard, de oorsprong en recurrentie van juridische vragen te objectiveren, houdt de juridische dienst hiervan een repertorium bij. Deze vragen gaan enerzijds uit van de leden van de verschillende raden van de Orde of hun personeel en hebben meestal betrekking op technische aspecten betreffende de reglementering van het beroep van apotheker, de deontologie en het verloop van de tuchtprocedure. Ze gaan anderzijds uit van personen buiten de Orde, voornamelijk van apothekers, maar ook van andere derden.

In 2020 is het globale volume van de aan de juridische dienst gestelde vragen gedaald met een beetje meer dan 20 % in vergelijking met 2019. Er is een meer significante daling van de vragen afkomstig van buiten de Orde (zie [Figuur 5](#)). Tussen half maart en half april, ondanks de afwezigheid van permanentie op de zetel van de Orde wegens de strikte lock-down (zie [Deel 3](#), punt "Personeelsbeheer"), werd dit deel van de activiteit van de juridische dienst behouden (maar de vragen werden vooral per mail gesteld en behandeld).

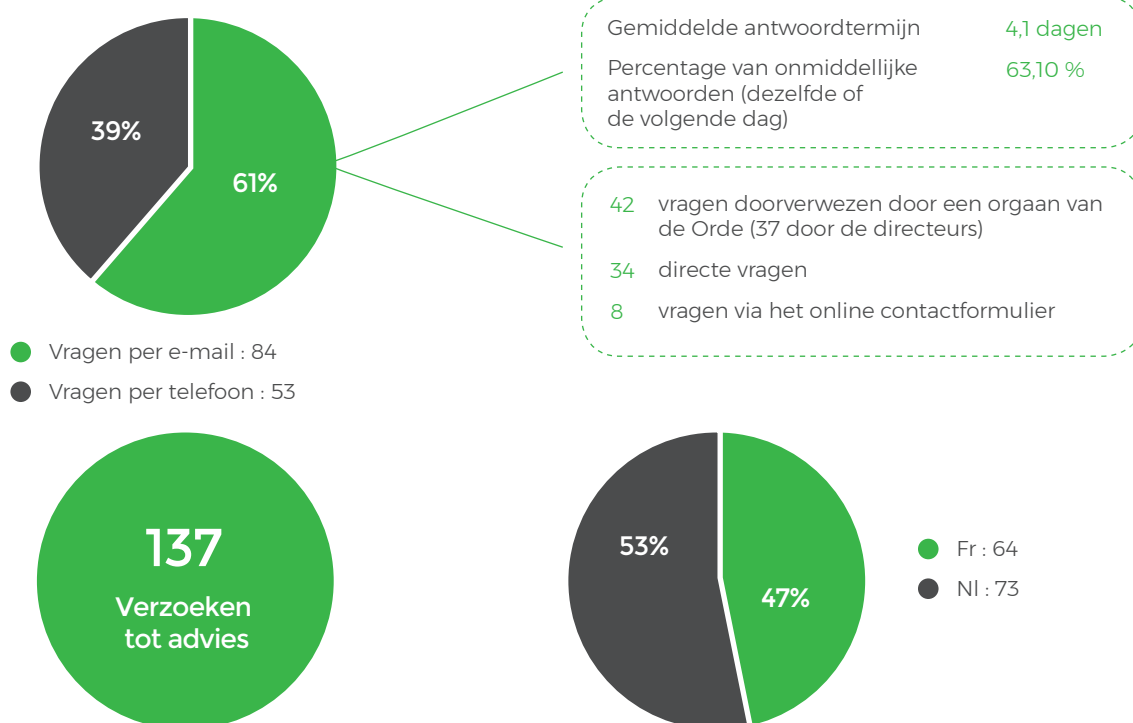
Betreffende de verzoeken van de apothekers en derden, kunnen enkele tendensen geobserveerd worden in [Figuren 6 en 7](#), alsook in [Tabel 5](#):

- In tegenstelling tot vorige jaren, werden in 2020 vooral mails gebruikt om een vraag te stellen (61 %);
- De gemiddelde antwoordtermijn is teruggegaan naar het niveau van 2018, met een gemiddelde termijn van 4,1 dagen (tegen 2,6 dagen in 2019), maar het percentage van onmiddellijke antwoorden (dezelfde dag of de volgende dag) is gestegen tot 63,1 % (tegen 46,1 % in 2019);
- Zonder verrassing blijven de apothekers de bevoorrechte gesprekspartners (57,7 %), gevolgd door de juridische beroepen (advocaten, notarissen, juristen = 16,2 %) en de patiënten (7,3 %);
- De thematiek van publiciteit en commerciële praktijken blijft degene die het meest behandeld wordt (20,1 %), gevolgd door de vragen in verband met de in de apotheek verkochte producten (10,8 %) en met de lokalisatie en de inrichting van de officina (10,1 %). In 2020 werd het thema van het coronavirus natuurlijk ook behandeld (7,2 % van de vragen).

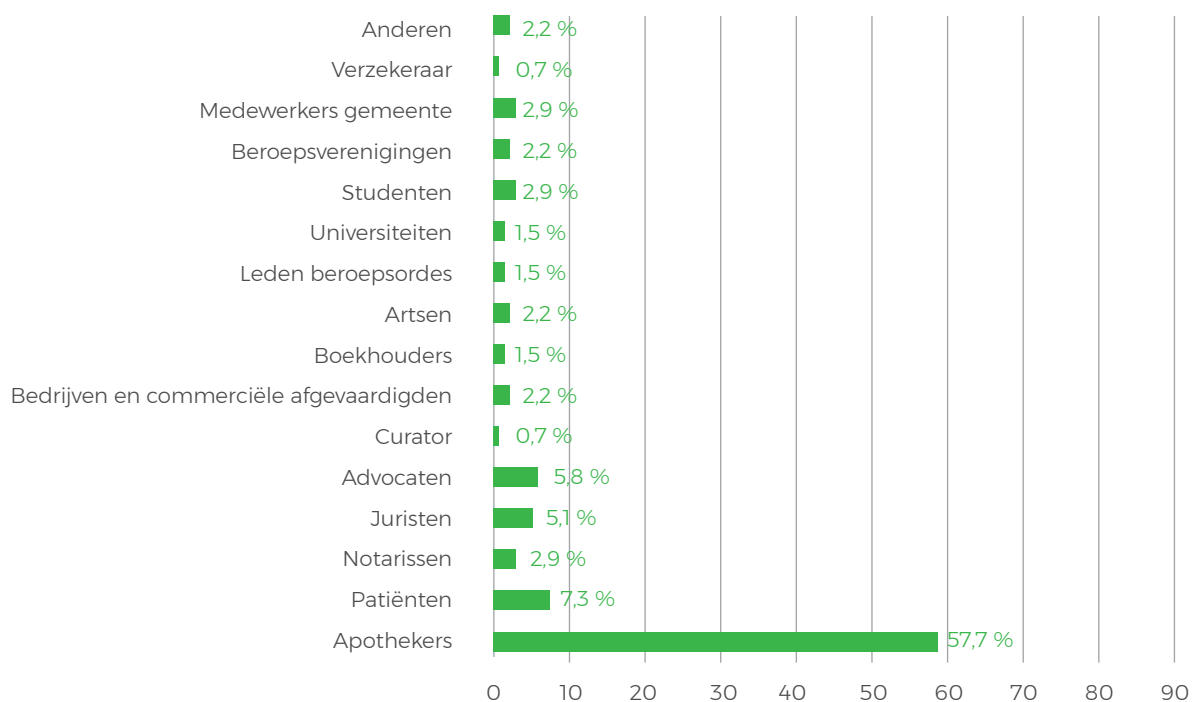
Figuur 5. Aantal aan de juridische dienst gestelde vragen per gesprekspartner, per taal en per jaar

Figuur 6. Taal van de vragen van apothekers en derden, gebruikte middelen om deze te formuleren en antwoordtermijn in 2020

Figuur 7. Beroep of hoedanigheid van de gesprekspartners buiten de Orde in 2020

Tabel 5. Overzicht van de thema's van de vragen gesteld door apothekers en derden tussen 1 januari en 31 december 2020

Thema's	Aantal vragen	%
<p>PUBLICITEIT EN COMMERCIELE PRAKTIJEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vragen in verband met de overeenstemming van een bepaalde praktijk met de deontologische regels van toepassing op deze materie (advertentie in de gemeentegids, publiciteit tijdens een schoolevent of via een sportclub, gebruik van door de gemeente verdeelde waardebonnen, attentie gekoppeld met het versturen van de stempelkaart...). • Welke verspreidingsmiddelen zijn aanvaardbaar? Flyers in brievenbussen, Facebook, radio, betalende zoekmachines, verdeler zonnecrème... ? • Informatieverzoek met betrekking tot de deontologische bepalingen en de gecommuniceerde Code. • ... 	28	20,1 %
<p>IN DE APOTHEEK VERKOCHTE PRODUCTEN EN VERLEENDE DIENSTEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modaliteiten van de aflevering van geneesmiddelen: welke regels zijn van toepassing op thuislevering? • Vragen aangaande het elektronische voorschrift en de meldingen (bijv. de diagnostiek) op het voorschrift. • Mogelijkheid om een specifiek product in een apotheek te verkopen? • Beheer van de onbeschikbaarheden en misbruiken van geneesmiddelen? • ... 	15	10,8 %
<p>LOKALISATIE EN INRICHTING VAN DE OFFICINA; KENTEKEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Welke regels zijn van toepassing op automaten? • Welke regels zijn van toepassing op kentekens (lokalisatie, verlichting, meldingen...)? • <i>Quid</i> signalisatieborden van de apotheek? • <i>Quid</i> bediening via het wachtloket om de naleving van de sanitaire maatregelen te verzekeren? • Mogelijkheid van extra-muros activiteiten voor de apotheek of van activiteiten van externe personen in de apotheek? • ... 	14	10,1 %
<p>VENNOOTSCHAPSRECHT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noodzaak om de oprichtingsakte of de statuten van apothekersvennootschappen te laten goedkeuren door de Orde? • Wie mag bestuurdersmandaat in apotheekvennootschap waarnemen? • Tussenkoms van de Provinciale Raad in geval van faillissement van één van zijn leden? • ... 	12	8,6 %
<p>CORONAVIRUS :</p> <p>Modaliteiten van de aflevering van mondmaskers, toepasselijke regelgeving in geval van besmetting van een personeelslid of de naasten van een personeelslid...</p>	10	7,2 %
<p>TUCHTRECHT EN TUCHTPROCEDURE:</p> <p>Bindend karakter van de deontologische Code, hoedanigheid van de persoon die de apotheker bijstaat tijdens de procedure, mogelijkheid om gebruik te maken van een volledig schriftelijke procedure, evaluatie van de kandidaten-stagemeesters ...</p>	8	5,8 %

BEROEPSGEHEIM VAN DE APOTHEKER EN BESCHERMING VAN PERSOONSGEGEVENS: <ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheid voor de apotheker om gegevens te communiceren aan de politie, aan een naaste van een overleden patiënt, aan de vader van een minderjarige patiënt buiten het weten van de moeder...? • Mogelijkheid om de gegevens van patiënten aan het contact-tracing center te communiceren in geval van coronavirus-besmetting? • Welke voorzorgsmaatregelen voor het online zetten van het medicatieschema? • ... 	6	4,3 %
ARBEIDSRECHT: Unilaterale functiewijziging of functiewijziging zonder wijziging van de arbeidsovereenkomst, verwijdering van de risicowerkers in het kader van de coronavirus-crisis...	5	3,6 %
OPENINGSUREN EN WACHTDIENST: Uitzonderlijke opening tijdens een festival, regels i.v.m. het aanrekenen van het wachthonorarium, kenteken en wacht...	5	3,6 %
TITEL VAN APOTHEKER: Onverenigbaarheden.	5	3,6 %
PERSONEEL VAN DE APOTHEEK: Identiteit van de personen die de bestellingen in de apotheek moeten klaarmaken, verenigbaarheid tussen titulariaat in één officina en vervangingen in een andere officina...	5	3,6 %
ONLINE-APOTHEKEN: Gebruik van sociale media, leveringsmodaliteiten van de online bestelde producten...	4	2,9 %
VESTIGING, OVERBRENGING, SLUITING VAN OFFICINA'S: Welke regels zijn van toepassing?	3	2,2 %
FARMACEUTISCH RECHT: Prijs van de geneesmiddelen, groothandel van geneesmiddelen, verdeling van hulpmiddelen.	3	2,2 %
VERZEKERING: Plicht voor de apotheker om een beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten?	3	2,2 %
BEWIND OVER DE GOEDEREN: Mogelijkheid om te werken als apotheker en inschrijving op de lijst van de Orde; woonplaats van de apothekers en bevoegdheden van de Provinciale Raden.	2	1,4 %
BEWIND OVER DE GOEDEREN: Relaties tussen apotheker en bewindvoerder.	2	1,4 %
ANDERE (1 vraag per thema): Vrijstellingsmodaliteiten van een assisenjury, formaliteiten om ontslag te nemen van een beroepsvereniging, samenwerking tussen apotheek en NGO, automatische erkenning van het diploma van ziekenhuisapotheker...	7	5,1 %
TOTAAL	137	100 %

SLOTWOORD

De gezondheids crisis van 2020 veroorzaakt door de pandemie ten gevolge van het coronavirus heeft de manier waarop alle burgers in ons land leven en functioneren veranderd. De Orde der Apothekers heeft zich, zoals alle andere instellingen, moeten aanpassen aan deze nieuwe situatie en heeft haar hele werkwijze moeten herzien.

De Orde heeft kunnen rekenen op al haar medewerkers, die blij hebben gegeven van flexibiliteit en verbeeldingskracht om ervoor te zorgen dat onze instelling normaal kon blijven functioneren en haar taak van openbare dienstverlening kon blijven vervullen. **De Nationale Raad wenst hen hiervoor bijzonder te danken.**

De Orde heeft al haar middelen ingezet om haar leden te steunen via onder meer haar publicaties of e-zines en door verplaatsingsattesten te verstrekken. Er zijn ook verschillende procedures ingevoerd om de online inschrijving van collegae mogelijk te maken en de vergaderingen van alle organen van de Orde via digitale platforms te vergemakkelijken.

Wij hopen dat dit verslag u een duidelijk en transparant overzicht heeft gegeven van alle taken binnen de Orde.

OVER DE ORDE DER APOTHEKERS

De **Orde der Apothekers** werd opgericht in 1949, onder andere om de commercialisering van het beroep tegen te gaan.

De Orde wordt nu voornamelijk geregeld door het Koninklijk Besluit nr. 80 van 10 november 1967 betreffende de Orde der Apothekers (hieronder "K.B. nr. 80") en door het Koninklijk Besluit van 29 mei 1970 tot regeling van de organisatie en de werking der raden van de Orde der Apothekers (hieronder "K.B. van 29 mei 1970"); deze wijken niet af van de doelstellingen van de wetgever van 1949. De Orde is een **publiekrechtelijke instelling** die rechtspersoonlijkheid geniet (K.B. nr. 80, art. 1). Haar juridische bevoegdheid wordt beperkt tot de realisatie van haar doel.

Geen enkele bepaling van bovenvermelde Koninklijke besluiten verwoordt op een duidelijke en volledige manier het doel van de Orde. Het is de gecombineerde lezing van verschillende bepalingen en van de Parlementaire stukken, alsook de analyse van de bevoegdheden van de organen van de Orde die toelaten het doel te begrijpen dat de wetgever haar heeft toegekend. De Orde der Apothekers wordt dus bekleed met een **opdracht van algemeen/publiek belang ter bescherming van de volksgezondheid**: ze schept de maatschappelijke en morele voorwaarden die noodzakelijk zijn voor het vertrouwen van de patiënt en van de maatschappij tegenover het beroep van apotheker.

Om deze opdracht te vervullen moet elke persoon die het wettelijk diploma van apotheker bezit en de artsenijbereidkunde wettelijk in België wenst uit te oefenen noodzakelijkerwijze ingeschreven zijn bij de Orde der Apothekers (momenteel zijn meer dan 13 000 apothekers ingeschreven: officina-apothekers, ziekenhuisapothekers, klinisch biologen, industrie-apothekers (niet-verplicht). Ten opzichte van deze personen, beschikt de Orde der Apothekers over een **reglementaire bevoegdheid** (opstellen van een deontologische Code), een **rechterlijke tuchtbevoegdheid** (vervolgen van deontologische inbreuken) en een **administratieve bevoegdheid** (beslissen over de toelating van de leden en het opmaken van de lijst). Deze bevoegdheden zijn verdeeld tussen de organen van de Orde – Provinciale Raden, Raad van Beroep en Conseil d'appel, Nationale Raad – door de verschillende specifieke taken die aan hen voorbehouden worden.

Naast de organen van de Orde wordt de dagelijkse werking ervan verzekerd door de leden van haar personeel.

De volledige structuur van de Orde wordt voorgesteld in **Figuur 8**.

Figuur 8. De Orde der Apothekers, haar organen en haar personeel

I. De Nationale Raad

De Nationale Raad van de Orde der Apothekers heeft als taak de algemene beginselen en de regels die de Code van de farmaceutische plichtenleer vormen, vast te stellen en deze aan te vullen of nader te omschrijven op basis van de rechtspraak van de Provinciale Raden, de Raad van Beroep en de Conseil d'appel, waarvan hij een repertorium bijhoudt (K.B. nr. 80, art. 15, § 1 en § 2, 1°).

Bovendien (K.B. nr. 80, art. 15, § 2),

- Kan de Nationale Raad op eigen initiatief of op aanvraag van de openbare overheid, van openbare instellingen of van beroepsverenigingen van apothekers, gemotiveerd advies geven over algemene vragen, over beginselvraagstukken of over regelen van farmaceutische plichtenleer.
- Bepaalt en int hij de bijdragen, nodig voor de werking van de Orde.
- Treft hij alle nodige maatregelen voor de verwezenlijking van het doel van de Orde, d.w.z. voor de uitvoering van zijn opdracht van algemeen belang ter bescherming van de volksgezondheid.

Krachtens het K.B. nr. 80 (art. 14) omvat de Nationale Raad van de Orde der Apothekers een **afdeling met het Nederlands en een afdeling met het Frans als voertaal**. Hij is samengesteld uit

- **Tien leden apothekers** verkozen voor een termijn van zes jaar door elke Provinciale Raad uit zijn midden of er buiten (voor ieder effectief lid is er een plaatsvervangend lid);
- **Zes leden professoren die de farmaceutische faculteiten** van de Universiteiten te Brussel (VUB en ULB), Luik, Leuven (KULeuven en UCLouvain) en Gent vertegenwoordigen en die voor een termijn van zes jaar door de Koning worden benoemd (voor ieder effectief lid is er een plaatsvervangend lid). De Universiteit van Antwerpen heeft haar farmaceutische faculteit na de aanneming van het K.B. nr. 80 opgericht en wordt daarom uitgenodigd als waarnemer op de Nationale Raad.

Beide afdelingen van de Nationale Raad worden bijgestaan door een **magistraat-assessor**, die wordt ondersteund door een **plaatsvervangende bijzitter**. Beide worden door de Koning benoemd.

Elke afdeling kiest een voorzitter (onder de vertegenwoordigers van de universiteiten), een ondervoorzitter en een secretaris. De **voorzitters, ondervoorzitters en secretarissen** bijgestaan door de assessor vormen samen het **Bureau** (K.B. van 29 mei 1970, art. 15).

2020 werd gekenmerkt door de hernieuwing van de leden professoren van de Nationale Raad in oktober en dus ook door de verkiezing van nieuwe voorzitters. Bij de Nederlandstaligen werd Professor Gert Laekeman van de KUL unaniem herverkozen voor een nieuw mandaat; bij de Franstaligen werd Professor Carine De Vriese van de ULB unaniem verkozen om Professor Bernard Pirotte, van de ULiège, op te volgen. Een nieuwe ondervoorzitter, apotheker Jean-Christophe Davoine, werd ook op deze gelegenheid gekozen door de Franstalige sectie na ontslag van de vorige ondervoorzitter.

De samenstelling van de Nationale Raad wordt opgenomen in **Figuur 9**.

Figuur 9. Samenstelling van de Nationale Raad

Nationale Raad		
	Afdeling FR	Afdeling NL
Voorzitters	Vóór 22/10/2020 : Prof. B. Pirotte Na 22/10/2020 : Prof. C. De Vriese	Vóór 22/10/2020 : Prof. G. Laekeman Na 22/10/2020 : Prof. G. Laekeman
Magistraten bijzitters	M. J. Simons (effectief)	
	M. P. Boudolf (plaatsvervangend)	
Vertegen- woordigers universiteiten	Vóór 01/10/2020 : Prof. V. Lacour Na 01/10/2020 : Prof. N. Dujardin	Vóór 01/10/2020 : Prof. D. Deforce Na 01/10/2020 : Prof. D. Deforce
	Vóór 01/10/2020 : Prof. J. Nève Na 01/10/2020 : Prof. G. Philippe	Vóór 01/10/2020 : Prof. F. Puttemans Na 01/10/2020 : Prof. E. Tommelein
Onder- voorzitters	Vóór 22/10/2020 : Phn. S. Pierard Na 22/10/2020 : Phn. J.-C. Davoine	Phn. R. Verthongen
Secretarissen	Phn. M. Bouillon	Phn. T. Desbuquoit
Leden apothekers	Prof. P. Ramlot	Phn. M.-R. Devlies
	Phn. M. Demarbe	Phn. L. Halet
	Phn. A. Lejeune	Phn. A. Vandeputte
Uitgenodigd	Prof. L. Pieters	

II. De tuchtorganen van de Orde

Binnen de Orde der Apothekers behoort de gerechtelijke tuchtmacht tot de tien Provinciale Raden (in eerste aanleg) en tot de Raad van Beroep en de Conseil d'appel (in beroep). In laatste aanleg is ook een cassatieberoep mogelijk bij het Hof van Cassatie.

De tuchtprocedure verloopt binnen deze organen op een totaal onafhankelijke manier. De Nationale Raad wordt wel geïnformeerd over alle genomen beslissingen (K.B. van 29 mei 1970, art. 29, lid 5, en 36). Ten aanzien van deze beslissingen beschikt de voorzitter van de Nationale Raad samen met de magistraat-assessor over het recht om hoger beroep en, in voorkomend geval, cassatieberoep aan te tekenen (K.B. nr. 80, art. 21 en 23).

De voornaamste stappen van de tuchtprocedure worden samengevat in [Figuur 10](#).

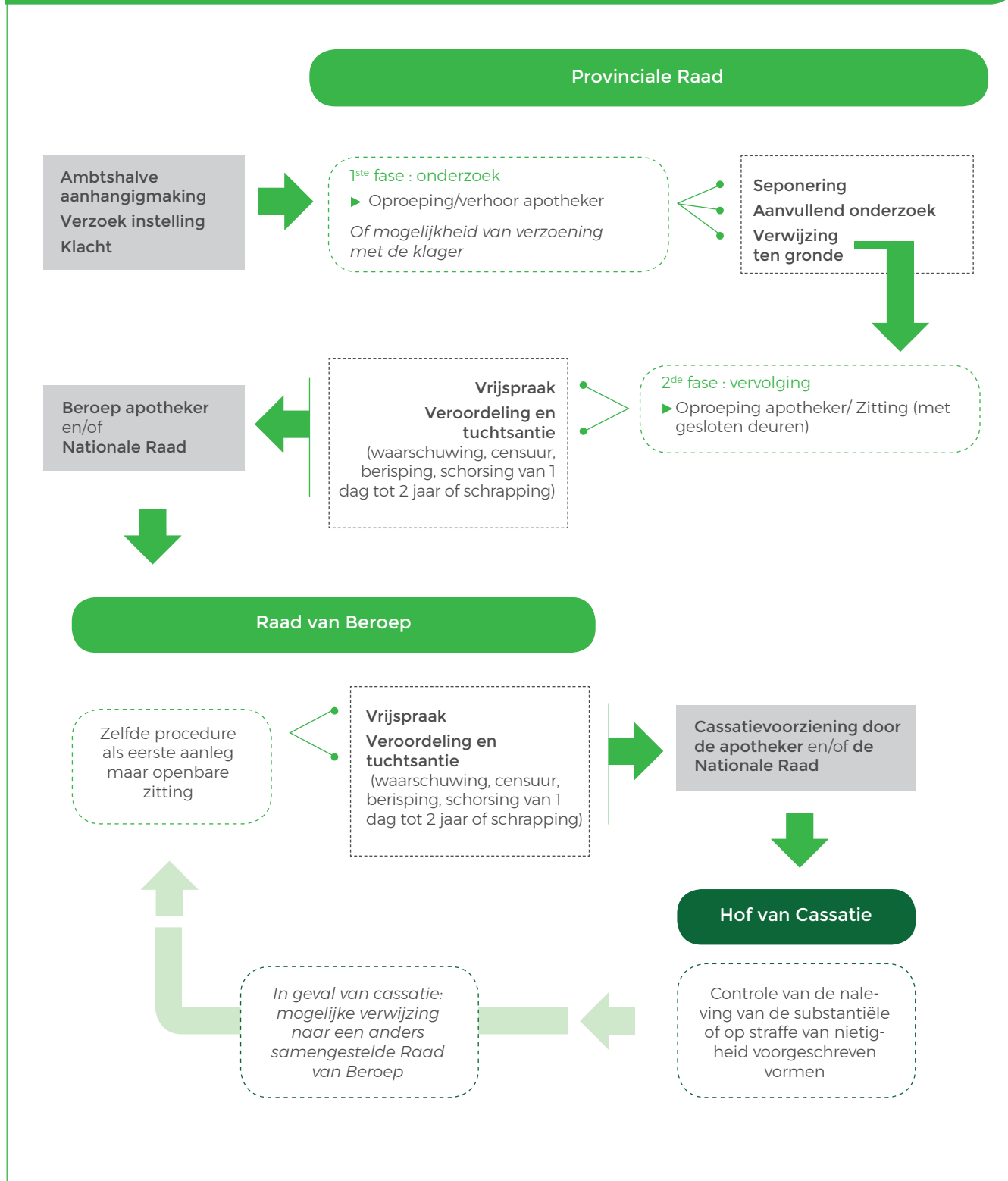
Naast hun tuchtbevoegdheid hebben de [Provinciale Raden](#) ook andere bevoegdheden (K.B. nr. 80, art. 6), voornamelijk:

- De [lijst van de Orde](#) opmaken en beheren.
- In laatste aanleg beslissen over geschillen betreffende de [honoraria](#) en gevolg geven aan elk verzoek om advies daarover vanwege de hoven en rechtbanken.

De [Conseil d'appel](#) en de [Raad van Beroep](#) doen uitspraak in eerste en in laatste aanleg in bepaalde limitatief opgesomde gevallen (K.B. nr. 80, art. 13), waaronder het [regelmatig verloop van de verkiezingen](#) en de gevallen van [vervallenverklaring](#) van een lid van de Orde.

De samenstelling van de Provinciale Raden, de Raad van Beroep en de Conseil d'appel is beschikbaar op de [website van de Orde](#).

Figuur 10. Stappen van de tuchtprocedure

Orde der Apothekers
Nationale Raad

Henri Jasparlaan 94
1060 Brussel
Tel. 02 537 42 67

E-mail : info@ordederapothekers.be

